

Zangdienst 13 januari 2019 Hoop doet leven

De weg van de hoop van Havel
Het kleine meisje hoop van Peguy

De weg van de hoop van Vaclav Havel

Diep in onszelf dragen we hoop:
als dat niet het geval is,
is er geen hoop.
Hoop is een kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.
Hoop is niet te voorspellen of vooruit te zien.
Het is een gerichtheid van de geest,
een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.
Hoop
in deze diepe krachtige betekenis
is niet het zelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.
Hoop is ergens voor werken
omdat het goed is,
niet alleen omdat het kans van slagen heeft.
Hoop is niet hetzelfde als optimisme
evenmin de overtuiging
dat iets goed zal aflopen.
Wel de zekerheid dat iets zinvol is
ongeacht de afloop,
het resultaat.

Het kleine meisje hoop van Charles Péguy

Het kleine meisje van de hoop is een gedicht van de Franse dichter Charles Péguy (1873-1914).

Het is God zelf die Péguy aan het woord laat in dit gedicht. Geloven, laat hij God zeggen, dat is eigenlijk geen kunst, al doen de mensen het veel te weinig.

Maar kijk goed om je heen, en je kunt bijna niet anders dan de conclusie trekken dat de wonderen van de natuur verwijzen naar hun Schepper. De zon, de maan en sterren, maar meest nog de geboorte van een kind – het kan niet anders of je gaat er van in Mij geloven.

En de liefde, die we van onszelf niet hebben maar die ons gegeven is. Zij ligt toch voor het opgrijpen, als je ziet hoeveel leed en verdriet onder mensen is.

Ze kunnen dan toch, zegt God vanuit zijn perspectief, niet anders dan elkaar liefhebben? We hebben elkaars troost hard nodig. Er is zoveel liefde te geven, er wordt ook zoveel bemind.

Maar de hoop, dat is werkelijk een godswonder. Geloof, hoop en liefde, deze drie. Maar de meeste van deze is de liefde – zo schreef de apostel Paulus in de Korinthe-brief. Maar Charles Péguy waagt het met hem oneens te zijn. Deze drie, inderdaad. Maar, zegt hij, de meeste van deze is, ondanks dat hij de kleinste is, de hoop. Geloof, hoop en liefde zijn God alle even dierbaar, maar met de hoop, daarmee heeft God nog het meest.

De hoop dat er straks weer een nieuwe morgen zal zijn, dat houdt het geloof en de liefde op de been.

Geloof en liefde zijn als vrouwen.
Hoop is een heel klein meisje van niks.
Zij stapt op tussen de twee vrouwen en iedereen denkt: die vrouwen houden haar bij de hand, die wijzen de weg.
Maar daarvan heb ik meer verstand,
zegt God, ik zeg:

het is dat kleine meisje hoop
dat al wat tussen mensen leeft
en al hun heen en weer geloop
licht en richting geeft.

Want het is dat kleine meisje hoop
- je ziet het zwak zijn, bang zijn, beven,
je denkt soms dat het zo onooglijk is –

het is dat kleine meisje hoop dat de mensen laat zien,
zien soms even,
wat in het leven mogelijk is.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk